

DEPREM ve EĞİTİM RAPORU

06.02.2023 Tarihinde Meydana Gelen
Kahramanmaraş Merkezli İki Büyük Deprem
Felaketinin Eğitim-Öğretime Etkileri Konulu Rapor

@Liyakat_Sen
liyakategitimsen@hotmail.com
www.liyakatsen.org.tr

Ülkemizdeki eğitim yapılarının depreme dayanıklılığı

DEPREMDEN ETKİLENEN ÖĞRENCİ
VE EĞİTİM ÇALIŞANLARINA
PSİKOSOSYAL DESTEK

**Liyakatli Eğitim ve Bilim
Çalışanları Sendikası**

23 Şubat 2023

Dezenformasyon

Nakil giden öğrencilerin eğitimi

Depremde zarar gören kamu çalışanlarının özlük ve mali hakları

İÇİNDEKİLER

- 1-Giriş
- 2-Dezenformasyonla mücadele
- 3-Depremden etkilenen öğrenci ve kamu çalışanlarına psikososyal destek
- 4-Deprem bölgesindeki eğitim kurumlarının fiziki durumu
- 5-Deprem bölgesinde eğitim ve nakil giden öğrenciler
- 6-Deprem bölgesindeki personelin özlük ve mali hakları
- 7-MEB arama kurtarma ekipleri
- 8-Sonuç

GİRİŞ

Ülke olarak bugüne kadar yaşamış olduğumuz depremler, bir deprem kuşağı ile karşı karşıya olduğumuz gerçeğini açıkça ortaya koymaktadır.

Bu gerçek ışığında bilimin, tekniğin ve aklın gerektirdiği işleri yapmak gerekir. Depremi doğal bir felâket olayı olduğunu kabul etmekle birlikte; “denetimsizliğin ve liyakatsizliğin neden olduğu sonuçları da ‘kader’ gibi değerlendirme yaklaşımı” sorunu sorun olmaktan çıkartmayacaktır.

Can ve mal güvenliğinin sağlanması için depreme dayanıklı yapı inşa etmekten başka bir yol yoktur. Bu hakikatten yola çıkacak olursak geleceğimizi kadere ve rantçılara bağlamanın çıkar yol olmadığı acı da olsa anlaşılmaktadır.

Bilime, bilgiye, mühendisliğe, akla ve insana önem veren uygulamalar; sorunun değil, çözümün yolu olacaktır.

Emir KAZAK

Genel Başkan

DEZENFORMASYONLA MÜCADELE

Bulgular:

Millî Eğitim Bakanımız Prof. Dr. Mahmut ÖZER'in 2022 yılında yaptığı açıklamada şahsına ait Twitter hesabının olmadığı, Bakanlığın resmi sosyal medya hesaplarından paylaşım yapılacağı belirtilmişti. Ancak sayın bakanımız adına açılan sahte hesaplar bilgi kirliliğine yol açtı. 2023 Yılı Ocak ayı sonunda Millî Eğitim Bakanımız Prof. Dr. Mahmut ÖZER'in şahsi hesabı olarak @Prof_Mahmutozer adlı Twitter hesabının açıldığı kamuoyuna duyuruldu.

Değerlendirme:

Günümüzde Halkımızın büyük bir kesimi resmi kurumların haberlerini, duyurularını sosyal medyadan takip etmektedir. Sayın Millî Eğitim Bakanımız Prof. Dr. Mahmut ÖZER'in asıl mesleğinin haberleşme mühendisliği olduğu bilgisi ışığında günümüz iletişim teknolojilerinin etkili kullanılması gerekmektedir.

Öneriler:

1-Bilgi kirliliğine yol açılmaması için resmi kurumlarımızın ve üst yöneticilerimizin sosyal medyayı etkili kullanması;

DEPREM BÖLGESİNDEKİ ÖĞRENCİ VE PERSONELE PSİKOSOSYAL DESTEK

Bulgular:

Millî Eğitim Bakanlığınca deprem bölgesinde ve deprem bölgesi dışına nakil olan öğrencilere yönelik psikolojik destek programı [Özel Öğretim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü](#)'nün web adresinde yayımlanmıştır. Ancak personele yönelik bir destek programı açıklanmamıştır.

Değerlendirme:

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen iki büyük deprem felaketlerinde yaklaşık 2 Milyonun üzerinde

öğrencimiz ve 250 bin eğitim ve bilim çalışanı etkilenmiştir. Felakete maruz kalan öğrenci ve çalışanlar ağır travma ve stres bozukluklarıyla mücadele etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı öğrencilere yönelik psikososyal destek programları açıklamasına rağmen eğitim ve bilim emekçilerine yönelik (23.02.2023 tarihine kadar) bir program ortaya koymamıştır. Her öğretim programı başarıya ulaşması için bir dizi hizmet içi eğitim gerektirir. Uygulama sürecinin ivedilik gerektirmesinden ötürü salt metin içerikli bir program uygulayıcılar tarafından tam ve doğru uygulanamayacağı bilinmelidir.

Öneriler:

- 1-Psikolojik destek programının uygulayıcılarına, akış şemalarıyla basitleştirilmiş, çevrimiçi hizmet içi eğitim programlarının uygulanması;
- 2-Afetten etkilenmiş çalışanlara da psikolojik destek programı uygulanması;

DEPREM BÖLGESİNDEKİ EĞİTİM KURUMLARININ FİZİKİ DURUMU

Bulgular:

MEB'den yapılan resmi açıklamaya göre; Deprem bölgesinde okulların 24'ünün yıkıldığını, 83'ünde ağır hasarlı olduğu açıklandı. Ayrıca; hasar tespit raporlarını almadan eğitime başlanmayacağı bildirildi.

Değerlendirme:

Deprem bölgesindeki binlerce eğitim yapısının durumu hakkında kamuoyu yeterince bilgilendirilmemiştir.

Öneriler:

- 1-Sadece deprem bölgesi değil tüm yurt genelindeki eğitim yapılarının depremsellik testi yapılması;
- 2-Eğitim yapılarının depremsellik testi sonuçlarının okul girişine asılacak qr kod vasıtasıyla vatandaşların erişimine açılması;

3-Deprem bölgesindeki eğitim yapılarının hasar durumlarının kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılması;

DEPREM BÖLGESİNDE EĞİTİM VE NAKİL GİDEN ÖĞRENCİLER

Bulgular:

Şuan için eğitim kurumlarında öğretim faaliyeti yapılmamakta ancak hastane anasınıfları ve çadır kentlerde oluşturulan dersliklerde kısıtlı da olsa öğretim faaliyetleri yapılmaktadır. Resmi açıklamalara göre; deprem bölgesinde öğrenim görmekteyken 99 bin 853 öğrencinin nakilleri diğer illere yapıldı. Ankara'ya 13 bin 110, Mersin'e 10 bin 272, Antalya'ya 9 bin 380, Konya'ya 6 bin 47, İstanbul'a 5 bin 898, İzmir'e 3 bin 831, Muğla'ya 3 bin 629, Aydın'a 3 bin 66, Kayseri'ye 2 bin 940 ve Bursa'ya 2 bin 598 öğrenci nakil oldu. Üniversiteler uygulamaları dersler haricinde uzaktan eğitime geçti. İlköğretim ve ortaöğretim müfredatında “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı ders bulunmamaktadır. Mesleki ve Teknik Eğitim Programında öğrencilerin seçip eğitim görebileceği “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı alan/dal bulunmamaktadır. Bazı üniversitelerimizde 2 yıllık “Acil Durum ve Afet Yönetimi” ön lisans programları mevcuttur.

Üniversiteler uygulamaları dersler haricinde uzaktan eğitime geçti. İlköğretim ve ortaöğretim müfredatında “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı ders bulunmamaktadır. Mesleki ve Teknik Eğitim Programında öğrencilerin seçip eğitim görebileceği “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı alan/dal bulunmamaktadır. Bazı üniversitelerimizde 2 yıllık “Acil Durum ve Afet Yönetimi” ön lisans programları mevcuttur.

Değerlendirme:

Yakın zamanda öğretimin başlaması ihtimalinin zayıf olduğunu düşünüyoruz. Ancak geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın eğitimi için her türlü yöntem denemelidir. İlköğretim ortaöğretim müfredatında “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı zorunlu dersin bulunmaması bir eksikliklerdir. Mesleki ve Teknik Eğitim Programında öğrencilerin seçip eğitim görebileceği “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı alan oluşturulmalı ve bu alan altında ilgili dallar bulunmalıydı.

Öneriler:

- 1- Deprem bölgesi için uzaktan eğitim ve konteyner okullarda öğretim düşünülmesi;
- 2- Uzaktan eğitim planlanması halinde öğrencilere tablet ve ücretsiz internet erişimi sağlanması;
- 3- Yükseköğretim öğrencilerinin diğer illerdeki üniversitelere misafir öğrenci olarak alınması;
- 4- Tüm kademelerdeki öğrencilere sınıf geçme, devamsızlık vb. konularda ayrıcalıklar sağlanması;
- 5- Deprem felaketlerinden etkilenen tüm öğrencilere burs verilmesi;
- 6- Diğer illere nakil giden öğrencilere psikososyal destek verilmesi;
- 7- Diğer illere nakil giden öğrencilerin barınma, beslenme, ulaşım ihtiyaçlarının karşılanmasında destek olunması;
- 8- Deprem bölgesi haricindeki üniversitelerde yüz yüze eğitimin başlatılması;
- 9- İlköğretim müfredatında “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı zorunlu dersin eklenmesi;
- 10- Ortaöğretim müfredatında “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı seçmeli dersin eklenmesi;
- 11- Mesleki ve Teknik Eğitim Programında “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı alan oluşturulması;

DEPREM BÖLGESİNDEKİ PERSONELİN ÖZLÜK VE MALİ HAKLARI

Bulgular:

Milli Eğitim Bakanlığı deprem bölgesi ilan edilen 11 şehrimize diğer illerden ihtiyaca binaen personel görevlendirmesi için yasal alt yapıyı oluşturmuştur. Deprem bölgesindeki personelin diğer illere tayin hakkıyla ilgili (23.02.2023 tarihine kadar) herhangi bir yasal düzenleme yapılmamıştır. Deprem bölgesindeki vatandaşlarımız; barınma, beslenme ve hayat pahalılığı sorunlarıyla mücadele etmektedir.

Değerlendirme:

OHAL mevzuatı kapsamında artırımlı gösterge rakamından maaş hakkı sadece güvenlik ve istihbarat personeline verilmiştir. Ayrıca fiilen çalışma şartı bulunmaktadır. 2011 yılında Van İli Erciş İlçemizde meydana gelen deprem felaketinde Erciş İlçesindeki çalışanlara 6 ay süreyle 300 Türk Lirası Deprem Tazminatı ödenmişti.

Öneriler:

- 1-Deprem bölgesindeki 11 şehrimizde görevli personele deprem tazminatı ödenmesi;
- 2-Deprem bölgesindeki çalışanlara diğer illere tayin olma hakkı verilmesi;
- 3-Sosyal Yardım başvurularında kamu çalışanlarına kolaylık sağlanması;

MEB ARAMA KURTARMA EKİPLERİ

Bulgular:

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen iki büyük deprem felaketinde arama kurtarma ve yardım faaliyetlerinde görev yapan personelin sayısı Milli Eğitim Bakanlığının resmi kaynaklarından yapılan açıklamaya göre 2500 olarak açıklanmıştır. İkinci bir açıklamayla bu rakam 5000 olarak güncellenmiştir. Pek çoğu öğretmenlerden oluşan MEB AKUB gönüllüleri yardım, arama, kurtarma faaliyetlerinde görev almıştır. MEB AKUB birimlerinin yasal mevzuatı bulunmamaktadır.

Değerlendirme:

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen iki büyük deprem felaketinde bölgenin çok geniş olması ve Kızılay ve AFAD'ın faaliyet alanında olan iş ve işlemlerde gerek araç gereç eksikliği gerek personel yetersizliği nedenleriyle koordinasyon zafiyeti yaşandığı kamuoyuna yansımıştır. Büyük bölgeleri etkileyen doğal afetlerde AFAD, Kızılay gibi kurumların tek başına etkili olamayacağı açıktır. Milli Eğitim Bakanlığımızın 5000 gönüllüyle MEB AKUB ekipleriyle arama, kurtarma, yardım faaliyetlerine destek vermesi takdire şayandır.

Öneriler:

- 1-Olası doğal afetlere karşı MEB AKUB ekiplerinin araç-gereç ihtiyacının, çadır vb. yardım malzemelerinin önceden temin edilmesi;
- 2- MEB AKUB ekiplerinin çalışma koşulları, ekiplere personel seçimi, eğitim, tatbikat vb. konularda yasal mevzuat oluşturulması;
- 3-MEB AKUB ekiplerinin İl Milli Eğitim Müdürlüklerindeki Sivil Savunma birimlerine bağlanması;
- 4-Milli Eğitim Bakanlığı Taşra teşkilatındaki il ve ilçe müdürlüklerinde Sivil Savunma Uzmanları istihdam edilmesi ve boş kadrolara unvan değişikliği kapsamında atamaların yapılması;

Önerilerimiz arasındadır.

SONUÇ

Ülkemizdeki tüm eğitim yapıları deprem kontrolünden geçirilmelidir. Ülkemizin hemen hemen tamamı deprem bölgesindedir. Risk teşkil eden yapıların öğretim amaçlı kullanımına izin verilmemelidir. Deprem bölgesindeki eğitim yapılarının hasar durumlarıyla ilgili kamuoyu aydınlatılmalı, dezenformasyonu önlemek için sosyal medya etkili kullanılmalıdır.

Depremden etkilenen kamu çalışanları için çeşitli destek programları uygulanmalı, öğrencilere yönelik destek programlarının uygulayıcılarına çevrimiçi eğitimler verilmelidir. MEB AKUB birimleri yasal mevzuata kavuşturulmalıdır. İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine kadrolu Sivil Savunma Uzmanları atanmalıdır.

Depremden etkilenen kamu çalışanlarına maddi destek amacıyla deprem tazminatı ödenmeli, sosyal yardım başvurularında bürokrasi azaltılmalıdır. Kamu çalışanlarına deprem bölgelerinden diğer kentlere tayin hakkı verilmelidir.

İlköğretim Müfredatına zorunlu, ortaöğretim müfredatına ise seçmeli “Acil Durum ve Afet Yönetimi” dersi konulmalıdır. Mesleki ve Teknik Eğitim Programında “Acil Durum ve Afet Yönetimi” adlı alan ve dallar oluşturulmalıdır.

Yükseköğretimde deprem bölgesi dışındaki illerde yüz yüze eğitime geçilmeli, depremde mağdur olan üniversite öğrencilerine, diğer üniversitelere geçiş, devamsızlık ve sınıf geçme kolaylıkları düşünülmelidir. Depremden olumsuz etkilenen tüm kademelerdeki öğrencilere burs verilmelidir.

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen iki büyük deprem felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan Rahmet, yaralılara acil şifalar dileriz.

Liyakat-Sen Genel Merkezi

23.02.2023